

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihala a sudcov JUD. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej, v trestnej veci proti obžalovanému **Ing. V. V. pre pokus trestného činu vraždy** podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. (zákona číslo 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005 vrátane) a iné, rozhodol na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8. júla 2009 v Bratislave o sťažnosti prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trenčíne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. júna 2009, č. k. 1T 19/99-2400,

t a k t o :

Podľa § 149 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku (zákona číslo 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005 vrátane – ďalej len Tr. por.) **sa** uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. júna 2009, č. k. 1T 19/99-2400, **z r u š u j e .**

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. **sa** žiadosť obžalovaného Ing. V. V., nar. X., trvale bytom P., t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby v Leopoldove, o prepustenie z väzby na slobodu podanú dňa 30. marca 2009 **z a m i e t a .**

Podľa § 73a ods. 1 Tr. por. sa peňažná záruka ponúknutá obžalovaným Ing. V. V. a zložená jeho dcérou E. V. vo výške 20 000 € **n e p r i j í m a .**

Podľa § 73 ods. 1 písm. b/ Tr. por. **sa** písomný sľub obžalovaného Ing. V. V. **n e p r i j í m a .**

O d ô v o d n e n i e :

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. júna 2009, č. k. 1T 19/99-2400, bolo podľa § 73a ods. 1 Tr. por. a § 72 ods. 2 Tr. por. rozhodnuté, že obžalovaný

Ing. V. V. sa ihneď prepúšťa z väzby na slobodu za prijatia peňažnej záruky vo výške 20 000 €, zloženej obžalovaným Ing. V..

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že obžalovaný podal dňa 30. marca 2009 písomnú žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá bola konajúcemu prvostupňovému súdu doručená dňa 2. apríla 2009. V dôvodoch žiadosti obžalovaný poukázal na neexistenciu dôvodov útekovvej väzby a súčasne dal písomný sľub, že sa bude riadne zúčastňovať všetkých úkonov trestného konania a dodrží podmienky stanovené súdom, ako aj uložené primerané obmedzenia. Zároveň ponúkol za svoje prepustenie z väzby na slobodu peňažnú záruku.

Z tohto titulu prvostupňový súd vykonal vo veci verejné zasadnutia v dňoch 28. mája 2009, 4. júna 2009 a 15. júna 2009, kde rozhodol vyššie uvedeným spôsobom. Ďalej dôvodil tým, že obžalovaný je stíhaný pre pokus trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 31. augusta 1999 ako i pre trestný čin krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. na skutkových základoch uvedených v obžalobách Krajskej prokuratúry v Trenčíne, sp. zn. Kv 3/98, a Okresnej prokuratúry v Prievidzi, sp. zn. Pv 1/98, pričom skúmajúc v súčasnosti produkované dôkazy dospel k záveru, že podozrenie zo spáchania súdnej trestnej činnosti nebolo rozptýlené, ale naopak pretrváva s tým, že vec je potrebné prejednať a rozhodnúť na hlavnom pojednávaní. Ozrejmil, že spisový materiál preukazuje vzatie obžalovaného do väzby dňa 16. marca 1995 uznesením Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn. Tp 11/95, z ktorej bol prepustený príkazom predsedu senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. októbra 1996, sp. zn. 3T 78/95, z dôvodu uplynutia zákonnej dvojročnej lehoty trvania väzby v zmysle § 71 ods. 2 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005, po predchádzajúcom spojení jeho trestných vecí, vedených na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 3T 78/95 a 3T 51/96, v ktorej trestnej veci, sp. zn. 3T 78/95, bol vo väzbe od 16. januára 1993 do 25. júna 1993 a v trestnej veci, sp. zn. 3T 51/96, bol vo väzbe od 16. marca 1995 do 7. októbra 1996, z toho vo väzbe Krajského súdu v Banskej Bystrici bol od 17. apríla 1996, kedy bola na neho podaná obžaloba pre pokus trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. a iné. V ďalšom skonštatoval, že obžalovaný bol opakovane vzatý do väzby uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12. mája 2008, sp. zn. 1T 19/99, a to z dôvodov uvedených v § 71 ods. 2 písm. a/ Tr. por., účinného od 1. januára 2006, ktoré je obsahovo totožné s ustanovením § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. por., ktorý právny záver bol vyslovený

a potvrdený i rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. augusta 2008, sp. zn. 4 Ntv 1/2008, a tiež s predĺžením lehoty trvania jeho väzby do 15. decembra 2008, resp. aj rozhodnutím iného senátu toho istého súdu zo dňa 20. marca 2009, sp. zn. 6 Ntv 1/2009, ktorým bola lehota trvania jeho väzby opätovne predĺžená do 30. júna 2009. Krajský súd v súvislosti s dôvodmi vzatia obžalovaného do väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a/ Tr. por. poukázal na skutočnosť, že jeho postup vychádzal z ustanovenia § 495 ods. 4 Tr. por., keď konal na základe výhrady vydávajúceho štátu – Českej republiky tak, ako je to obsiahnuté v písomných dôvodoch jeho rozhodnutia, sp. zn. 1T 19/99, zo dňa 12. mája 2008. Spisový materiál preukazuje, že pôvodné konanie vedené na Krajskom súde v Trenčíne formou hlavného pojednávania, ako aj odvolacie konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo v minulosti vykonané po splnení zákonných podmienok § 302 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 ako proti ušlému, pretože obžalovaný bol súdnymi orgánmi nedosažiteľný. Takto bol v neprítomnosti rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 5. februára 2003, sp. zn. 1 T 19/99, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. júna 2005, sp. zn. 4 To 41/03, právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere jedenásť rokov so zaradením do tretej nápravno-výchovnej skupiny, pričom nariadenie výkonu trestu i započítanie väzby realizoval predseda senátu odvolacieho súdu. Keďže obžalovaný sa pred nástupom na výkon právoplatne uloženého trestu ukrýval v zahraničí, na základe medzinárodného zatýkacieho rozkazu a následne z dôvodu európskeho zatýkacieho rozkazu došlo dňa 5. marca 2008 k jeho vydaniu na výkon trestu odňatia slobody vykonávacím justičným orgánom Českej republiky s výhradou, ktorej krajský súd podľa § 495 ods. 4 písm. b/ Tr. por. účinného od 1. januára 2006 vyhovel.

Vyhodnotiac tieto skutočnosti potom prvostupňový súd v dôvodoch napadnutého uznesenia skonštatoval, že u obžalovaného Ing. V. naďalej pretrvávajú tzv. útekové dôvody väzby, pričom obžalovaný svojím predchádzajúcim konaním založil objektívne okolnosti existencie dôvodnej obavy, že jeho prepustením z väzby na slobodu by opakovane došlo k podstatnému sťaženiu dosiahnutia účelu trestného konania, pričom útekové dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 2 písm. a/ Tr. por., pre ktoré bol vzatý do väzby dňa 12. mája 2008 trvajú v nezmenenom rozsahu naďalej, a to aj v čase rozhodovania o jeho predmetnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 30. marca 2008.

V ďalšom krajský súd poukázal na zhodnotenie všetkých (bližšie nešpecifikovaných) okolností prípadu, dĺžky trvania väzby obžalovaného, ako aj dĺžky času, ktorý uplynul

od spáchania trestnej činnosti a tiež zmeny jeho postoja v tom, že prejavil ochotu pri zložení peňažnej záruky ako náhrady za jeho väzbu sa dostavovať pred súd na úkony trestného konania, nemieniac sa ďalej vyhýbať trestnému stíhaniu pobytom na neznámom mieste, čo spodobnil do záveru, že je tak možné uvažovať o jeho prepustení z väzby na slobodu podľa § 73a ods. 1 Tr. por. Preto podľa § 73a ods. 2 Tr. por. na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. mája 2009 v zmysle týchto právnych úvah určil ako náhradu väzby obžalovanému peňažnú záruku vo výške 20 000 €, ktorá bola 11. júna 2009 zložená na účet konajúceho súdu a nasledujúci deň týmto súdom prevedená na depozitný účet číslo 7000146140/8180. V tomto smere obžalovaný na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. júna 2009 prehlásil, že peniaze sú jeho vlastníctvom a zložila ich jeho dcéra E. V.. Následne konajúci krajský súd skúmal, či sú splnené podmienky § 73a ods. 1 Tr. por. túto peňažnú záruku prijať, a to z toho pohľadu, či obžalovaný prepustením z väzby nevytvorí situáciu, že aj napriek zloženej peňažnej záruke sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu, pričom uzavrel, že obžalovaný zmenil svoj postoj k trestnému stíhaniu prehlásením, že sa bude dostavovať na úkony trestného konania. V ďalšom ozrejmil, že po prijatí peňažnej záruky vydal dňa 15. júna 2009 dotknutým osobám poučenie v zmysle § 73a ods. 1, ods. 3 Tr. por., ktorému obžalovaný, ako sám výslovne prehlásil, plne porozumel.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote, a to priamo po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. júna 2009 (č. l. 2397 spisu), sťažnosť prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne.

V písomných dôvodoch sťažnosti doručených prvostupňovému súdu dňa 23. júna 2009 uviedla, že s takýmto postupom a rozhodnutím sa v žiadnom smere nestotožňuje. Poukázala na prieťahy konania, fakt, že hlavné pojednávanie vo veci sa podarilo prvostupňovému súdu otvoriť až 15. júna 2009 z dôvodov podávania opakovaných námietok vznesených obžalovaným, ktorými sleduje predlžovanie konania na súde. Dala do pozornosti aj obsah žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, jeho obhajobu v tom smere, že väzba voči nemu bola vykonštruovaná, pričom v súčasnosti vyprodukoval novú obhajobu, prezentujúcu skutočnosť, že územie Slovenskej republiky mal v auguste roku 1999 opustiť z dôvodu obáv o svoj život. Obžalovaný sa pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody po právoplatnom odsúdení v pôvodnom konaní ako proti ušlému skrýval v zahraničí a na výkon trestu odňatia slobody bol vydaný justičnými orgánmi Českej republiky s výhradou. Sťažovateľka zastáva ten právny názor, že u obžalovaného naďalej trajú

v nezmenenom rozsahu tzv. útekové dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 2 písm. a/ Tr. por., pričom v jeho prípade je daná dôvodná obava, že prepustením z väzby na slobodu dôjde k podstatnému sťažaniu dosiahnutia účelu trestného stíhania tým, že ujde, alebo sa bude skrývať, alebo sa nebude zdržiavať na uvedenej adrese. V tomto smere vyslovila obavu z výšky samotnej peňažnej záruky určenej súdom, a to aj vo vzťahu k výške peňažnej záruky ponúknutej samotným obžalovaným. S poukazom na všetky vyššie uvedené okolnosti navrhla prokurátorka, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 149 ods. 1 písm. a/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a súčasne aby podľa § 72 ods. 2 Tr. por. jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 30. marca 2009 zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako druhostupňový sťažnostný súd v intenciách ustanovenia § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zákona číslo 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozhodujúc o podanom riadnom opravnom prostriedku predovšetkým skonštatoval, že sťažnosť v danom prípade je prípustná (§ 141 ods. 2 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 142 ods. 1 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote podľa § 143 ods. 1 Tr. por. Preto v zmysle § 147 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. pri rozhodovaní o nej preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť podaná krajskou prokurátorkou je dôvodná.

Po postupe nariadenom citovaným ustanovením z predloženého spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil správnosť konštatácií uvedených prvostupňovým súdom vo vzťahu k odsúdeniu obžalovaného v pôvodnom konaní, správne deklarovanie skutkového stavu až po jeho dodanie do výkonu trestu na územie Slovenskej republiky. Niet sporu o tom, že obžalovaný Ing. V. V. do výkonu trestu odňatia slobody po svojom právoplatnom odsúdení nenastúpil, ani že sa nezdržiaval na území Slovenskej republiky a skrýval sa na neznámom mieste v cudzine. Rovnako tomu tak bolo i počas trvania pôvodného trestného konania do mája 2005. Až realizáciou Európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Krajským súdom v Trenčíne došlo po takmer 33 mesiacoch od jeho právoplatného odsúdenia v pôvodnom konaní k jeho zadržaniu na území Českej republiky a následne na báze uznesenia Krajského súdu v Brne zo dňa 24. septembra 2007, sp. zn. 1 Nt 218/2006, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 14. februára 2008, sp. zn. 2 To 125/2007, i k jeho vydaniu na výkon trestu odňatia slobody s podmienkou, že Slovenská republika mu poskytne možnosť požiadať o obnovu konania a umožní mu prítomnosť

na súdnom konaní. K prevzatiu obžalovaného napokon došlo až dňa 5. marca 2008, kedy bol dodaný do výkonu trestu odňatia slobody vo výmere jedenásť rokov v tretej nápravnovýchovnej skupine. Vzhľadom na vyššie uvedenú podmienku justičných orgánov Českej republiky konajúci prvostupňový Krajský súd v Trenčíne na verejnom zasadnutí dňa 12. mája 2008 uznesením, sp. zn. 1 T 19/99, podľa § 495 ods. 4 písm. b/ Tr. por. zrušil obe citované odsudzujúce rozhodnutia v celom rozsahu, pričom súčasne rozhodol o vzatí obžalovaného do väzby tak, ako to popísal v dôvodoch napadnutého uznesenia vecne správne prvostupňový súd.

Na podklade vyššie uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal celú problematiku veci a dospel k záveru, že postup prvostupňového súdu vydaním uznesenia o prepustení obžalovaného Ing. V. na slobodu za prijatia peňažnej záruky vo výške 20 000 €, aplikujúc ustanovenia § 73a ods. 1 Tr. por. a § 72 ods. 2 Tr. por. nie je správny ani súladný so zákonom. Navyiac treba dať do pozornosti nasledovný fakt. Návrhom zo dňa 17. júna 2009, ktorý bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručený dňa 19. júna 2009, sa predseda senátu Krajského súdu v Trenčíne domáhal opätovného predĺženia lehoty trvania väzby obžalovaného Ing. V. V., a to konkrétne do 22. septembra 2009. Návrh pritom odôvodnil tým, že obžalovaný je dôvodne podozrivý zo spáchania závažnej úmyselnej vysoko spoločensky nebezpečnej trestnej činnosti, pričom naďalej v nezmenenom rozsahu trvajú aj dôvody na jeho ďalšiu väzbu, pričom jeho prepustením na slobodu súčasne hrozí, že dosiahnutie účelu trestného konania bude zmarené alebo podstatne sťažené. Súčasne poukázal aj na okolnosti, za ktorých muselo byť hlavné pojednávanie opakované z rôznych dôvodov odročované, z ktorého dôvodu nebolo možné doposiaľ vydať vo veci meritórne rozhodnutie.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2009, sp. zn. 1 Ntv 1/2009, bolo o predmetnom návrhu predsedu senátu Krajského súdu v Trenčíne rozhodnuté pozitívne (a to za tej situácie, že senát 1 Ntv Najvyššieho súdu Slovenskej republiky mal už vedomosť aj o ponuke peňažnej záruky obžalovaným, jeho sľube i žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 30. marca 2009) tým spôsobom, že podľa § 71a ods. 1, ods. 2, § 71 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 bola lehota trvania väzby obžalovaného predĺžená právoplatne do 22. septembra 2009. Aj v tomto rozhodnutí bolo konštatované, že dôvodnosť jeho trestného stíhania stále trvá a existuje aj dôvodná obava, že jeho prepustením na slobodu by došlo k podstatnému sťaženiu dosiahnutia účelu trestného stíhania. Súčasne tento súd konštatoval, že aj ku dňu 24. júna 2009 sú tzv. útekové dôvody

jeho väzby naďalej nezmenene odôvodnené (dlhodobý pobyt v zahraničí mimo miesta trvalého bydliska napriek vedomosti o svojom trestnom stíhaní v pôvodnom konaní ako i odsúdení, neoznámenie adresy miesta svojho pobytu, nekomunikovanie s orgánmi činnými v trestnom konaní na území Slovenskej republiky atď.

V zhode s týmito závermi a právnym názorom konajúceho senátu vo veci, 1Ntv 1/2009, ako aj v zhode s právnym názorom prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trenčíne zrejým z podanej sťažnosti, v tejto veci rozhodujúci senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatuje, že obžalovaný Ing. V. sa v minulosti dlhodobým pobytom v cudzine vyhýbal najprv prebiehajúceму trestnému stíhaniu, o ktorom bezpochyby vedel, a rovnako neskôr i citeľnej sankcii, uloženej mu v pôvodnom konaní v konečnom dôsledku uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. júna 2005. Samotné takmer 33 mesačné ukrývanie sa v cudzine dostatočne odôvodňuje prijatie záveru o pretrvávajúcom tzv. útekových dôvodov pre jeho súčasnú väzbu, a to presne v rozsahu dôvodov, z ktorých bol po svojom vydaní z cudziny do nej vzatý a tiež v rozsahu ktorých mu táto väzba bola opakovane predĺžovaná. V zhode s dôvodmi sťažovateľa a jeho právnym názorom zastáva sťažnostný súd stanovisko, že v súčasnosti nie sú u obžalovaného splnené zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 73a ods. 1 Trestného poriadku pre prijatie peňažnej záruky. Na tejto situácii nič nemení ani skutočnosť, že dcéra obžalovaného peňažnú záruku vo výške 20 000 € v prezentovanom čase v skutočnosti zložila a táto sa v súčasnosti nachádza na špecifikovanom účte peňažného ústavu (viď č.l. 2321-2322 spisu). Rovnako neobstojí záver prvostupňového súdu vyslovený v tom smere, keď v prospech obžalovaného hodnotil aj dĺžku času, ktorá uplynula od spáchania súdenej trestnej činnosti (č.l. 2402 spisu). Spisový materiál dostatočne objektívne dokumentuje práve prierahy v konaní spôsobené obžalovaným.

Vyhodnotiac všetky vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podanej sťažnosti vyhovel a postupom podľa § 149 ods. 1 písm. a/ Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 vrátane napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 15. júna 2008, č. k. 1 T 19/99-2400, zrušil. Súčasne vyhovel návrhu prokurátorky v tom smere, že žiadosť obžalovaného Ing. V. V. o prepustenie z väzby na slobodu podanú dňa 30. marca 2009 ako nedôvodnú podľa § 72 ods. 2 Tr. por. zamietol, nakoľko aj v súčasnej dobe trvajú útekové dôvody jeho väzby. Nad rámec sťažnostného návrhu však vyniesol aj ďalšie dva výroky zrejme z výrokovej časti tohto uznesenia, ktorými jednak podľa

§ 73a ods. 1 Tr. por. peňažnú záruku ponúknutú obžalovaným Ing. V. V. a zloženú jeho dcérou E. V. vo výške 20 000 € (viď č.l. 2321-2322 spisu) neprijal a podľa § 73 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprijal ani písomný sľub obžalovaného Ing. V. V., pretože takéto žiadosti, resp. ponuky boli z jeho pôvodnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 30. marca 2009 zrejme. Prezentované dôvody žiadosti obžalovaného nie sú v súčasnosti z hľadiska názoru druhostupňového súdu postačujúce na nahradenie jeho väzby.

V konečnom dôsledku však Najvyšší súd pro futuro dáva do pozornosti citáciu ustanovenia § 73a ods. 2 Tr. por., a to predovšetkým s akcentom na potrebu objektívneho zisťovania majetkových pomerov obvineného, posudzovania povahy spáchaného činu (činov) a ďalšie podmienky súvisiace s prípadným novým určením primeranej výšky ponúkanej peňažnej záruky. Z pohľadu všetkých špecifik prejednávanej trestnej veci je, napriek všetkým ostatným ozrejmeným okolnostiam, dosiaľ súdom prvého stupňa akceptovaná výška peňažnej záruky neadekvátne nízka, a to práve predovšetkým vzhľadom na charakter súdnej trestnej činnosti, resp. riziká súvisiace s možným útekem obžalovaného po jeho prípadnom eventuálnom prepustení z väzby na slobodu v budúcnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 8. júla 2009

JUDr. Ján M i h a l, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová